

APASSIONATS X LA NATURA 2022

SORTIDA ORNITOLÒGICA- 29 GENER

LLOC: SERRA DE MALA COSTA, SANT JOAN

Per de conèixer algunes curiositats sobre les aus que passen els mesos hivernals a la nostra illa, i a la zona mediterrània.

L'avifauna de la nostra illa, pot dividir-se en diferents grups segons el seu estatus. D'un costat tenim les espècies sedentàries, és a dir, aquelles que passen tot l'any a la nostra illa. En son alguns exemples, la cadenera (*Carduelis carduelis*), el xoriguer (*Falco tinnunculus*) o el xebel·lí (*Burhinus oedicnemus*).

D'altra banda, trobam les aus estivals, aquelles que es reproduïxen a la nostra illa, però migren per passar l'hivern a a l'Àfrica tropical, com les orenelles (*Hirundo rustica*), els abellarols (*Merops apiaster*) o les tortes (*Streptopelia turtur*).

A l'hivern, un gran contingent d'aus europees trien la zona mediterrània per passar els mesos més freds. Són les aus hivernants. En destaca un grup que ha estat inclòs tradicionalment a la família dels túrdids. L'arriba del gavatzet roig (*Erithacus rubecola*), cap al mes d'octubre, canvia completament els paisatges sonors de la nostra illa.

Els nostres espais forestals constitueixen un lloc de refugi important. I, els fruits de savines i mates, tan abundants als nostres boscos, són un recurs alimentari abundant per als hivernants d'aquesta família.

Per la forta pressió cinegètica, moltes d'aquestes aus (com les diferents espècies de tords - *Turdus* sp.) mostren un comportament especialment esquiú.

Iniciarem la ruta al cementeri de Sant Joan, per pujar la primera barda i endisarnos dins els bosc. El recorregut realitzat discorria per una zona inclosa dins la Xarxa Natura 2000, com a Lloc d'Importància Comunitària.

Una de les primeres aus observades (o millor dit, escoltades) fou el minúscul reietó (*Regulus ignicapillus*), sedentari a la nostra illa. Aparegué després una parella de pinsans (*Fringilla coelebs*), un hivernant comú a la nostra illa. Com a curiositat, aquesta espècie nidifica a la resta de Balears, però no ho fa a Eivissa i Formentera, on no sembla trobar l'hàbitat adequat per reproduir-s'hi (té preferència pels alzinars). Comentarem també les diferències (de vegades notables) que hi ha entre l'avifauna de les diferents illes de l'arxipèlag.

Pujada la primera costa (una mica dura), veiérem una parella de falcons pelegrins en vol (*Falco peregrinus*), segurament ja marcant el seu territori per a l'inici de la seua temporada de reproducció (immiment). Més endavant, veiérem (i escoltàrem) petits grups de trencapinyons (*Loxia curvirostra*), una espècie que es localitza sempre a masses forestals denses, com la serra de sa Mala Costa),

picaformatges (*Parus major*), i garrafons (*Serinus serinus*), entre d'altres. Passà també algun exemplar de llogaret (*Spinus spinus*), un hivernant que es presenta de manera irregular, en forma d'irrupcions: alguns anys molts, altres anys cap. Enguany hi ha una hivernada molt abundant d'aquesta espècie, emparentada amb les cadernereres i els verderols.

Aquí us indic alguns dels llibres que vàrem comentar durant el recorregut. Us recoman fer-vos amb una bona guia d'identificació, com la "Collins" (Edicions omega). Sigui quin sigui el nostre nivell com a aficionats a l'observació d'aus és un recurs que ha d'estar sempre a la nostra motxilla. Hi ha també una versió digital en forma d'App. O la App de Seo Birdlife, "Aves de España"

Comentàrem també algunes curiositats sobre els noms populars pitiüsos i balears. El treball de Cosme Aguiló i Antoni Mestre "Atlas ornitològic de les Illes Balears" (Institu d'Estudios Balearics, 2017) és un recull extraordinari de tota la diversitat de noms populars del nostre territori.

<http://www.ediciones-omega.es/guias-del-naturalista/1335-guia-d-ocells-978-84-282-1534-3.html>

Aquesta activitat té el suport de
I forma part del projecte

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
RESIDUS I EDUCACIÓ
AMBIENTAL

Apassionats per la Natura